

Sprawozdanie z egzaminu maturalnego 2019

Język włoski

Opracowanie

Dorota Mierzejewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Hanna Florczak (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)

Opieka merytoryczna

Ludmiła Stopińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Beata Trzecińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca

Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Pracownie ds. Analiz Wyników Egzaminacyjnych okręgowych komisji egzaminacyjnych

Język włoski

Poziom podstawowy

1. Opis arkusza

Arkusz egzaminacyjny z języka włoskiego na poziomie podstawowym składał się z 40 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz, zadań na dobieranie) oraz jednego zadania otwartego rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (15 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (15 zadań zamkniętych), znajomości środków językowych (10 zadań zamkniętych) i tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte). Zadania na rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD, natomiast zadania na rozumienie tekstów pisanych i zadania na znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte oraz 10 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

Tabela 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		167
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	143
	z techników	24
	ze szkół na wsi	2
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	19
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	53
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	93
	ze szkół publicznych	128
	ze szkół niepublicznych	39
	kobiety	118
	mężczyźni	49
	bez dysleksji rozwojowej	152
	z dysleksją rozwojową	15

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Tabela 2. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	nieśłyszący	0
	ogółem	0

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		22 maja 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		120 minut	
Liczba szkół		127	
Liczba zespołów egzaminatorów*		5	
Liczba egzaminatorów*		23	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		0	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ² (art. 44zzz)		1	

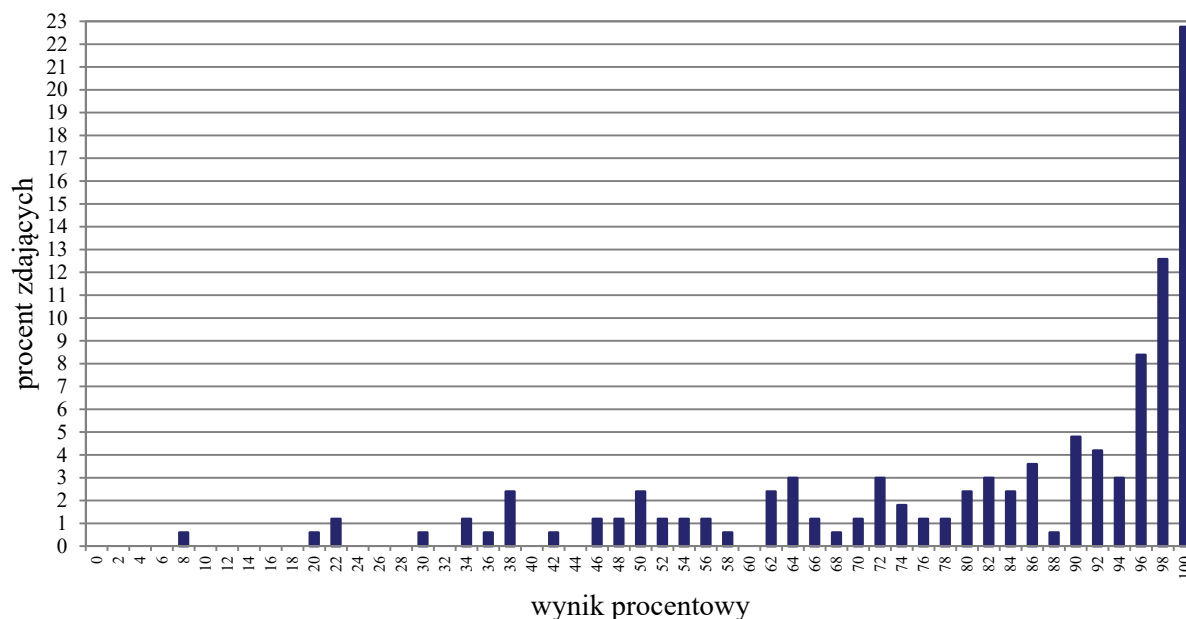
* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016, poz. 2223, ze zm.).

² Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2019, poz. 1481).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

Wykres 1. Rozkład wyników zdających

Tabela 4. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów**
ogółem	167	8	100	92	100	82	22	98%
w tym:								
z liceów ogólnokształcących	143	8	100	90	100	82	21	99%
z techników	24	-	-	-	-	-	-	-
bez dysleksji rozwojowej	152	8	100	92	100	83	21	99%
z dysleksją rozwojową	15	-	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne są podawane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

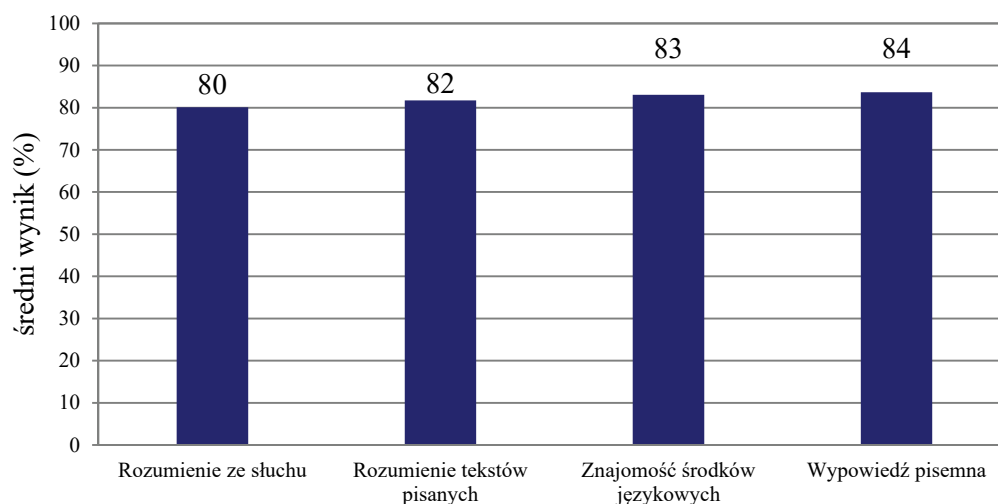
** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

Poziom wykonania zadań

Tabela 5. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Numer zadania	Wymagania szczegółowe / Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	93
	1.2.		74
	1.3.		76
	1.4.		63
	1.5.		93
	2.1.	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	86
	2.2.	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	78
	2.3.		77
	2.4.		90
	3.1.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	72
	3.2.		83
	3.3.	2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	77
	3.4.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	74
	3.5.		72
	3.6.		90
II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	4.1.	3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	81
	4.2.		86
	4.3.		90
	4.4.		89
	5.1.	3.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	93
	5.2.	3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	83
	5.3.	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	73
	6.1.	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	69
	6.2.		78
	6.3.		90
	6.4.		84
	6.5.	3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	83
	7.1.	3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	75
	7.2.		72
	7.3.		78
I. Znajomość środków językowych	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	87
	8.2.		79
	8.3.		90
	8.4.		87
	8.5.		76
	9.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	69
	9.2.		84
	9.3.		87
	9.4.		89
	9.5.		82

<p>I. Znajomość środków językowych</p> <p>III. Tworzenie wypowiedzi</p> <p>IV. Reagowanie na wypowiedzi</p> <p>tj. Wypowiedź pisemna</p>	10.	<p>5.3) Zdający przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości.</p> <p>5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.</p> <p>5.6) Zdający przedstawia opinie innych osób.</p> <p>5.7) Zdający przedstawia zalety [...] różnych rozwiązań.</p> <p>7.2) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.</p> <p>7.4) Zdający proponuje [...].</p> <p>7.8) Zdający [...] udziela rady.</p>	treść	88
			spójność i logika wypowiedzi	88
		1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	zakres środków językowych	81
			poprawność środków językowych	72

Wykres 2. Średnie wyniki zdających w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności.

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

Arkusz egzaminacyjny z języka włoskiego na poziomie rozszerzonym składał się z 29 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie) oraz 9 zadań otwartych, w tym 8 krótkiej i 1 rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (12 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (13 zadań zamkniętych), znajomości środków językowych (4 zadania zamknięte i 8 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania na rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD, natomiast zadania na rozumienie tekstów pisanych oraz zadania na znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub w minimalnym stopniu adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Znajomość środków językowych była sprawdzana na krótkich tekstach lub za pomocą niepowiązanych ze sobą zdań. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte lub otwarte w obszarach rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstów pisanych i znajomości środków językowych oraz 13 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

Tabela 6. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		360
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	309
	z techników	51
	ze szkół na wsi	9
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	41
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	97
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	213
	ze szkół publicznych	308
	ze szkół niepublicznych	52
	kobiety	254
	mężczyźni	106

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Tabela 7. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	1
	słabowidzący	3
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	ogółem	4

3. Przebieg egzaminu

Tabela 8. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		22 maja 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		150 minut	
Liczba szkół		243	
Liczba zespołów egzaminatorów*		5	
Liczba egzaminatorów*		23	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		3	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ² (art. 44zzz)		5	

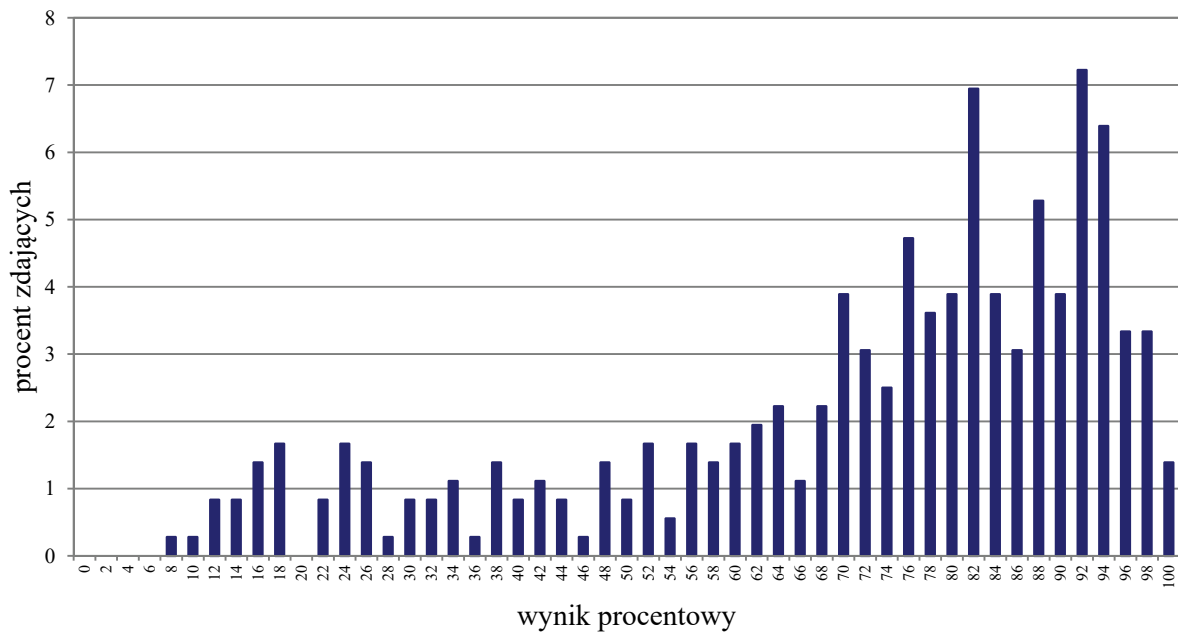
* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016, poz. 2223, ze zm.).

² Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2019, poz. 1481).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

Wykres 3. Rozkład wyników zdających

Tabela 9. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	360	8	100	78	92	71	24
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	309	8	100	78	92	71	24
z techników	51	16	96	78	82	73	19

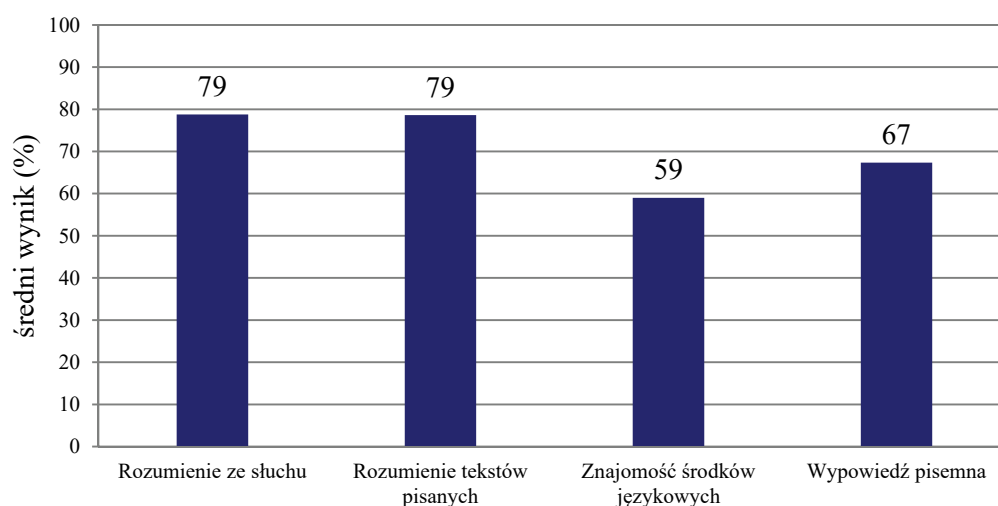
* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

Poziom wykonania zadań

Tabela 10. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Numer zadania	Wymagania szczegółowe / Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	89
	1.2.	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	68
	1.3.	2.1.R) Zdający oddziela fakty od opinii.	75
	2.1.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	85
	2.2.		91
	2.3.		77
	2.4.		85
	3.1.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	87
	3.2.		51
	3.3.		82
	3.4.		80
	3.5.	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	75
	II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	4.1.	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
4.2.		80	
4.3.		85	
4.4.		73	
5.1.		3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	88
5.2.			85
5.3.			86
5.4.			78
6.1.		3.1.R) Zdający oddziela fakty od opinii.	75
6.2.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	68
6.3.			80
6.4.			73
6.5.		3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	77
I. Znajomość środków językowych	7.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	71
	7.2.		84
	7.3.		75
	7.4.		55
	8.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	71
	8.2.		68
	8.3.		64
	8.4.		70
	9.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	49
	9.2.		33
	9.3.		11
	9.4.		58

I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Wypowiedź pisemna	10.	5.2) Zdający opisuje wydarzenia życia codziennego i komentuje je. 5.2 R) Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu. 5.4) Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości. 5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia. 5.7) Zdający przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań i poglądów. 5.8) Zdający opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość. 5.9) Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych. 5.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze. 5.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji. 7.4) Zdający proponuje [...].	zgodność z poleceniem	71
		spójność i logika wypowiedzi	84	
		zakres środków językowych	58	
		poprawność środków językowych	60	
1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].				

Wykres 4. Średnie wyniki zdających w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności.

Komentarz

Poziom podstawowy

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego z języka włoskiego na poziomie podstawowym, za rozwiązanie zadań w arkuszu egzaminacyjnym uzyskali średnio 82% punktów. Tegoroczne wyniki pokazały, że egzamin zdawały osoby o wysokich kompetencjach językowych. Wyniki w poszczególnych obszarach były wyrównane. Zdający najlepiej poradzili sobie z tworzeniem wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 84%). Wysokie wyniki osiągnęli także w zadaniach sprawdzających znajomość środków językowych (średni wynik – 83%) oraz rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 82%). Nieco niższe wyniki maturzyści uzyskali w zadaniach sprawdzających rozumienie ze słuchu (średni wynik – 80%).

W części arkusza sprawdzającej rozumienie ze słuchu zdający nie mieli większych trudności z rozwiązaniem zadań, które sprawdzały umiejętność ogólnego rozumienia tekstu (średni wynik – 83%).

W zadaniu 2., które sprawdzało umiejętność określania głównej myśli tekstu oraz określania intencji nadawcy/autora tekstu, poprawne odpowiedzi wskazało od 77% (zadanie 2.3.) do 90% (zadanie 2.4.) zdających. Wysokie były także wyniki zdających w zadaniach wymagających określenia kontekstu wypowiedzi (3.3. oraz 3.6.). Przyjrzyjmy się tym dwóm zadaniom.

Dla tegorocznych maturzystów zadanie 3.6. okazało się łatwe.

3.6. La giornalista parla con un

- A. regista.
- B. attore.
- C. critico.

Transkrypcja:

Giornalista: Oggi Gabriele Muccino ci parlerà del film intitolato *L'estate addosso*. Ciao Gabriele, ci presenti in breve la trama?

Uomo: Il film racconta di Marco che sta per diplomarsi al liceo. In seguito ad un incidente Marco riceve dall'assicurazione dei soldi che gli permetteranno di partire per San Francisco e vivere varie avventure.

Giornalista: Ci hai messo tanto tempo per realizzare le riprese. Come mai?

Uomo: Ho avuto grossi problemi a trovare l'attore per il ruolo del protagonista. Alla fine ho affidato questo ruolo a un attore molto giovane ma che promette bene. Comunque il film apparirà sugli schermi già in autunno.

Giornalista: Quanto è importante per te l'opinione dei critici del cinema?

Uomo: Non tanto quanto l'opinione del pubblico.

W tekście nagrania dziennikarka przeprowadza wywiad z reżyserem filmowym, który opowiada o swoim najnowszym filmie oraz o problemach ze znalezieniem odtwórcy głównej roli. Reżyser wspomina też o wadze, jaką przywiązuje do opinii widzów. Aby wskazać poprawną odpowiedź A., należało prawidłowo określić zawód osoby, z którą rozmawia dziennikarka. Prawidłowej odpowiedzi udzieliło 90% zdających.

Trudniejsze okazało się natomiast zadanie 3.3., które wymagało wskazania miejsca, w którym odbywa się rozmowa.

3.3. I ragazzi si trovano

- A. in un caffè.
- B. in una chiesa.
- C. in un negozio.

Transkrypcja:

Ragazza: Questa cattedrale è enorme! Chissà quante persone hanno lavorato per costruirla!

Ragazzo: Sì, ma hai visto la fila per entrarci? Io non ho proprio voglia di farla con questo caldo. Sto troppo bene qui con l'aria condizionata.

Ragazza: Allora, che ne dici se più tardi andiamo a fare shopping? Abbiamo ancora un po' di tempo!

Ragazzo: Bene, ma compriamo solo dei souvenir. Aspetta che guardo la pianta della città. Per andare nella zona commerciale dobbiamo prendere il 35. La fermata è in fondo alla piazza. Allora andiamo!

Ragazza: Aspetta un altro po', si sta così comodi seduti qui. E poi non abbiamo ancora pagato le spremute.

Ragazzo: Allora, tu rimani qui al tavolino e io vado a pagare alla cassa.

Zadanie to rozwiązało 77% zdających. Aby wskazać poprawną odpowiedź A., należało prawidłowo odczytać kontekst sytuacyjny dialogu. Dwoje turystów wymienia uwagi na temat zwiedzania: jest gorąco, mężczyzna nie ma ochoty stać w upale w kolejce do katedry. Turyści uzgadniają, że jeszcze chwilę posiedzą przy stoliku, dopiją soki, a potem pojedą kupić pamiątki. Takie wyrażenia, jak: *Sto troppo bene qui con l'aria condizionata, si sta così comodi seduti qui, non abbiamo ancora pagato le spremute, tu rimani qui al tavolino* pozwalały wskazać kawiarnię jako miejsce, w którym znajdują się rozmawiające osoby. Ci ze zdających, którzy wskazali odpowiedź B., prawdopodobnie skupili się na samym początku dialogu, kiedy turystka wypowiada słowa: „*Questa cattedrale è enorme!*”, co błędnie mogło sugerować kościół jako miejsce przebywania dwójki bohaterów dialogu. Natomiast odpowiedź C. prawdopodobnie wskazali ci ze zdających, którzy skoncentrowali się na samym zakończeniu dialogu, w którym mężczyzna stwierdza, że pójdzie zapłacić w kasie. *Vado a pagare alla cassa* jest typowym zwrotem używanym w kontekście zakupów, w tym przypadku odnosi się do płacenia za napoje w barze. Błędnej odpowiedzi mogli też udzielić ci z maturzystów, którzy zwrócili uwagę na występujące w dialogu takie wyrażenia jak *andiamo a fare shopping, compriamo, la zona commerciale*. W tym jednak przypadku zwroty te nie wskazują na miejsce przebywania rozmówców.

W tej części arkusza trudniejsze dla zdających okazały się zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 78%). 63% tegorocznych maturzystów zaznaczyło prawidłową odpowiedź w zadaniu 1.4., znacznie lepiej poradzili sobie w zadaniach 1.1. oraz 1.5. (93% poprawnych odpowiedzi). Zdecydowana większość maturzystów słusznie uznała zadanie 1.1. za nieprawdziwe: zgodnie z nagraniem, piosenkarz Gianni Morandi od dwudziestu lat jeździ z rodziną na wakacje w rejon Salento, a swoje podróże rozpoczął, gdy jego syn był jeszcze niemowlęciem. Taki sam wysoki wynik (93%) uzyskali maturzyści, którzy uznali zadanie 1.5. za prawdziwe. Rodzina Gianniego Morandiego przywozi z wakacji lokalne produkty, piosenkarz zachwyca się zwłaszcza oliwą z truflami i własnoręcznie zbieranymi prawdziwkami.

Więcej problemów sprawiło maturzystom zadanie 1.4.

1.4.	Gli abitanti del Salento <u>non</u> danno fastidio a Gianni Morandi.	(V)	F
-------------	--	-----	---

Fragment transkrypcji:

Giornalista: Come si comportano gli abitanti del Salento nei suoi confronti?

Cantante: C'è grande affetto: quando mi incontrano per strada è sempre festa. Ma sono molto rispettosi: sanno che siamo in vacanza e non insistono.

Zadanie rozwiązało poprawnie 63% zdających. Na podstawie fragmentu, w którym Gianni Morandi wyjaśnia, że mieszkańcy rejonu nie są natarczywi w kontaktach z nim i jego rodziną, ponieważ wiedzą, że piosenkarz jest na wakacjach, zaznaczyli odpowiedź *Vero*. Jednak 37% maturzystów uznało to zdanie za nieprawdziwe. Prawdopodobnie nie zrozumieli wyrażenia *dare fastidio a qualcuno*, które pojawiło się w zadaniu. Możliwe także, że nie zwrócili oni uwagi na partykułę *non*, która nadaje zdaniu znaczenie przeczące.

Tegorocznym maturzyści wykazali się dobrym opanowaniem umiejętności rozumienia tekstów pisanych, osiągając średni wynik 82%. W tej części arkusza zdający bardzo dobrze radzili sobie z zadaniami sprawdzającymi ogólne rozumienie tekstu (średni wynik – 86%), niższe wyniki osiągnęli w zadaniach sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 79%).

Maturzyści dobrze poradzili sobie z umiejętnością określania głównej myśli poszczególnych części tekstu. Średni wynik za zadanie 4. wyniósł 86% (od 81% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 4.1. do 90% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 4.3.). Wysokie wyniki osiągnęli również w zadaniu 5.1. sprawdzającym umiejętność określania kontekstu wypowiedzi (93% poprawnych odpowiedzi) oraz w zadaniu 5.2. sprawdzającym określanie intencji nadawcy/autora tekstu (83% poprawnych odpowiedzi).

W zadaniach sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji maturzyści osiągnęli zróżnicowane wyniki. Najłatwiejsze okazało się zadanie 6.3., w którym należało określić czynność, którą bohaterka tekstu, Anna, wykonywała przed skokiem na bungee. 90% maturzystów skojarzyło zdanie *Io invece preferivo aspettare in silenzio, guardando gli altri che si lanciavano nel vuoto.* z wyrażeniem *osservava gli altri partecipanti* i poprawnie zaznaczyło odpowiedź **B**.

Najwięcej problemów przysporzyło zdającym zadanie 6.1.

Fragment tekstu:

Come sono arrivata a fare il salto con il bungee? L'idea di farlo non mi era mai venuta in mente fino al mese scorso. A Biella c'è un ponte chiamato Colossus, dove questo sport si pratica ormai da 20 anni. Mi ricordo che avevo visto quel ponte da piccola e mi aveva spaventato per la sua grandezza. Quest'anno l'Associazione di bungee jumping ha voluto celebrare il ventesimo compleanno dei salti dal Colossus invitando alcuni blogger a provare questo sport estremo e a descrivere l'avventura. Ho accettato l'invito per condividere in Rete questa esperienza.

6.1. Anna ha deciso di fare il salto con il bungee per

- A. celebrare il proprio compleanno.
- B. realizzare un sogno d'infanzia.
- C. convincere gli altri a farlo.
- D. raccontarlo sul suo blog.

Prawidłową odpowiedź **D**. wskazało 69% zdających. Poprawnie zinterpretowali oni fragment tekstu [...] *l'Associazione di bungee jumping ha voluto celebrare il ventesimo compleanno dei salti dal Colossus invitando alcuni blogger a provare questo sport estremo e a descrivere l'avventura. Ho accettato l'invito per condividere in Rete questa esperienza.*, i wskazali odpowiedź *raccontarlo sul suo blog* jako wyrażenie synonimiczne, określające powód, dla którego Anna zdecydowała się na skok na bungee. Prawdopodobnie ci zdający, którzy nieprawidłowo zaznaczyli jedną z trzech pozostałych odpowiedzi, oparli się na pojedynczych słowach wyrwanych z kontekstu. I tak, błędną odpowiedź A. zaznaczyli ci ze zdających, których uwagę zwróciło wyrażenie *celebrare il compleanno* (a tymczasem to nie Anna miała świętować swoje urodziny). Odpowiedź B. okazała się atrakcyjna dla tych zdających, którym zdanie [...] *avevo visto quel ponte da piccola* [...] skojarzyło się z wyrażeniem *un sogno d'infanzia* pod względem związku z czasami dzieciństwa; Anna wyjaśnia jednak, że kiedy była mała, most przeraził ją swoimi rozmiarami. Niepoprawną odpowiedź C. wybrali ci z maturzystów, którzy nadinterpretowali tekst – zadaniem Anny było opisanie przeżyć związanych ze skokiem, jednak z tekstu nie wynika, czy miała ona zachęcić czytelników, czy też może odradzić im tego typu sport.

Umiarkowanie trudne okazało się zadanie 7. (średni wynik – 75%), sprawdzające umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. Największym wyzwaniem dla zdających było uzupełnienie luki 7.2.

Fragment tekstu:

Un ragazzo di Torino ha avuto l'idea di sfruttare il flash mob per compiere una perfetta rapina in banca. Ha pubblicato un annuncio su Internet dove spiegava che organizzava un "incontro" del genere davanti a una banca. **7.2. E** Per riceverli bisognava presentarsi all'ora indicata e indossare una maglia blu a maniche lunghe, una giacca gialla e un cappellino nero.

- A. Nel frattempo è tornata.
- B. Ha riconosciuto tutti i partecipanti.
- C. Tuttavia non sono riusciti a trovarlo.
- D. Lo si organizza di solito tramite Internet.
- E. Ha offerto venti euro a ogni partecipante.

Poprawnej odpowiedzi w tym zadaniu udzieliło 72% zdających. Zadanie wymagało zrozumienia całości tekstu i umiejętności dostrzeżenia związków logicznych między wstawianym zdaniem a zdaniami przed luką i po niej. Pochodzący z Turynu bohater tekstu wpadł na pomysł zorganizowania akcji flash mob, aby okraść bank. Niczego nieświadomi uczestnicy akcji mieli się ubrać w ściśle określony przez niego sposób, a w zamian za przybycie przed bank o ustalonej godzinie turyńczyk zaoferował każdemu z nich dwadzieścia euro. Wskazówką pomocną do zaznaczenia prawidłowej odpowiedzi były formy czasownikowe oraz ich zgodność z podmiotem zdania. We wszystkich zdaniach A.–E. występuje podmiot domyślny, którego należało szukać w zdaniach poprzedzających lukę. Tylko dwa z podanych zdań (zdanie B. oraz zdanie E.) mają orzeczenie w 3. osobie liczby pojedynczej rodzaju męskiego, zgodne z podmiotem *un ragazzo di Torino*. Ponadto ci ze zdających, którzy poradzili sobie z umiejętnością identyfikowania słów, do których odnoszą się poszczególne zaimki (*li* w wyrażeniu *per riceverli*, odnoszące się do *venti euro* z odpowiedzi E.), uzyskali logiczny ciąg zdań i poprawnie wskazali odpowiedź E.

W części arkusza sprawdzającej znajomość środków językowych średni wynik był wysoki i wyniósł 83%. Zdający dobrze radzili sobie zarówno z zadaniami sprawdzającymi znajomość słownictwa, jak i z tymi, które sprawdzały znajomość struktur gramatycznych.

Najłatwiejsze w tej części arkusza okazało się zadanie 8.3. 90% zdających poradziło sobie z wyborem właściwego przyimka służącego do wprowadzenia zdania podrzędnego celowego i zaznaczyło odpowiedź C. (*il più intelligente strumento per proteggersi dalla pioggia*).

Trudniejsze okazało się zadanie 8.5., sprawdzające znajomość przymiotników dzierżawczych. 76% zdających wskazało formę *loro* w wyrażeniu *il loro gruppo*, odnoszącą się do rzeczownika *gli ombrellai*. W tym zadaniu atrakcyjną dla zdających okazała się niepoprawna odpowiedź A. *suo*. Należy jednak pamiętać, że w przypadku przymiotnika dzierżawczego *suo* osoba posiadacza (wyrażona przez rzeczownik co do którego *suo* wyraża przynależność) występuje w liczbie pojedynczej.

Maturzyści dobrze radzili sobie z zadaniami sprawdzającymi znajomość słownictwa. 89% zdających prawidłowo rozwiązało zadanie 9.4., w którym należało zastąpić wyrażenie *prendimi una confezione di biscotti* odpowiedzią B. *compra per me un po' di biscotti*. Większą trudność sprawiło zdającym zadanie 9.1. Poprawną odpowiedź A. zaznaczyło 69% zdających. W zadaniu tym należało wykazać się znajomością wyrażen czasownikowych (*venire a trovare qualcuno, invitare qualcuno a casa, partire con qualcuno*) i wskazać spośród nich wyrażenie bliskoznaczne do *fermarsi da qualcuno*.

W obszarze tworzenia wypowiedzi pisemnej zdający osiągnęli bardzo wysoki wynik, uzyskując średnio 84% punktów.

W kryterium zgodności z poleceniem uzyskali oni średni wynik 88%. Zdający nie mieli problemów z komunikatywnym wyjaśnieniem powodów, dla których postanowili kupić skuter. Najczęściej zdający pisali o tym, że posiadanie skutera ułatwi im poruszanie się po mieście. Maturzyści dobrze poradzili sobie z przedstawieniem reakcji rodziców na pomysł zakupu skutera oraz z wyjaśnieniem, skąd wezmą pieniądze na ten zakup. Największą popularnością wśród piszących cieszył się pomysł pracy w barze lub restauracji w czasie wakacji. W końcowej części pracy zapraszali kolegę na wspólną przejażdżkę

oraz doradzali mu odpowiedni strój. W przeważającej większości wypowiedzi zdających były mało oryginalne, jednak spełniały wymagania wskazane w poleceniu.

Zdecydowana większość tegorocznych maturzystów pisała spójne i logiczne teksty. Również w tym kryterium zdający uzyskali średnio 88% punktów. Dobre wyniki zdający osiągnęli za jakość języka. Średni wynik za zakres środków językowych wyniósł 81%. Mimo że w licznych pracach maturzyści stosowali środki językowe o wysokim stopniu pospolitości, występowały także takie prace, których autorzy posługiwali się precyzyjnymi sformułowaniami (np.: *pian piano il salvadanaio si riempie, li ho calmati, il casco ce l'ho io* czy też: *un motorino mi semplificherebbe la vita.*). Najniższy średni wynik tegoroczni maturzyści uzyskali w kryterium poprawności językowej (72% punktów). Wśród najczęściej powtarzających się błędów należy wspomnieć o niepoprawnym użyciu rodzajników (np. *una ristorante, una problema*), braku uzgodnienia rzeczownika z przymiotnikiem pod względem liczby czy rodzaju (np. *le cose inutile*), nieprawidłowym doborze czasownika posiłkowego w czasach złożonych (np. *mi ha piaciuto, ho venuto*).

Poziom rozszerzony

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego z języka włoskiego na poziomie rozszerzonym, uzyskali za rozwiązanie zadań w arkuszu egzaminacyjnym średni wynik 71% punktów. Najwyższe wyniki zdający osiągnęli w części arkusza sprawdzającej rozumienie ze słuchu oraz w części sprawdzającej rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 79% w obydwu obszarach). Stosunkowo dobrze zdający poradzili sobie z tworzeniem wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 67%). Najniższe wyniki tegoroczni maturzyści osiągnęli w części sprawdzającej znajomość środków językowych (średni wynik – 59%).

W obszarze rozumienia ze słuchu najmniej trudności sprawiły zdającym zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 80%). Poziom wykonania poszczególnych zadań był zróżnicowany i wahał się od 51% (zadanie 3.2.) do 91% (zadanie 2.2.). Łatwe dla zdających okazało się zadanie 2. (średni wynik – 84%), w którym należało dopasować zdania do wysłuchanych wypowiedzi na temat bibliotek.

Nieco trudniejsze w tej części arkusza było zadanie 3.2.

3.2. I corsi di formazione per i clown

- A. si possono seguire online.
- B. durano solo un fine settimana.
- C. ogni mese hanno un tema diverso.
- D. si svolgono sempre nella stessa città.

Fragment transkrypcji:

Conticino: [...] il corso di formazione è la base. È importantissimo perché quello che impari ti aiuta nei momenti di difficoltà, quando sei già in ospedale. Si parte da un corso di base. Gli incontri si svolgono sabato e domenica, quattro settimane di fila. Ogni appuntamento ha un tema: recitazione, motivazione, psicologia, norme igieniche. Puoi leggere sul sito quando c'è il prossimo incontro. Dopo un mese si entra a far parte di una delle associazioni nazionali suddivise per regioni. Tutti i corsi sono a Milano, ma la scelta dell'associazione dipende da dove vivi. Così si diventa Socio Volontario. Da quel momento si fanno due servizi al mese.

Prawidłowo rozwiązało to zadanie 51% maturzystów. Wskazanie poprawnej odpowiedzi **D.** wymagało od zdających zrozumienia fragmentu tekstu, w którym klaun Conticino wyjaśnia, że wszystkie kursy szkoleniowe dla klaunów odbywają się w Mediolanie. Jednak dla zdających atrakcyjne okazały się również pozostałe odpowiedzi. Część zdających oparła rozwiązanie na pojedynczych wyrazach wyrwanych z kontekstu, co powodowało zaznaczenie błędnych odpowiedzi. Rozwiązanie A. wybrali ci ze zdających, którzy powiązali usłyszane w nagraniu wyrażenie *leggere sul sito* ze słowami *seguire online*. Mylące okazały się również wymienione przez klauna dni tygodnia (*sabato e domenica*), które razem stanowią wprawdzie *un fine settimana*, jednak wątpliwości co do długości trwania kursu powinny rozwiązać wyrażenia *quattro settimane di fila* oraz *dopo un mese*. Conticino wspomina również, że na każdym spotkaniu jest omawiany jeden temat, jednak skoro cały kurs trwa miesiąc, to sformułowanie *I corsi [...] ogni mese hanno un tema diverso* wyklucza poprawność odpowiedzi C.

Za zadania sprawdzające ogólne zrozumienie tekstu zdający osiągnęli średni wynik 77%.

W zadaniu 1. maturzyści najlepiej poradzili sobie z zadaniem 1.1., sprawdzającym umiejętność określania intencji autora tekstu. 89% zdających prawidłowo wskazało odpowiedź C., trafnie uznając, że narrator krytykuje organizację imprezy o charakterze ekologicznym. Maturzyści dobrze poradzili sobie również z zadaniem 3.5., sprawdzającym określanie głównej myśli tekstu. Najbardziej odpowiedni tytuł do wywiadu z klaunem amatorem (odpowiedź A.) poprawnie dobrało 75% zdających. Umiarkowanie trudne okazało się natomiast zadanie 1.2., sprawdzające tę samą umiejętność.

1.2. L'annuncio descrittivo

- A. una gara automobilistica.
- B.** una rivista automobilistica.
- C. una mostra automobilistica.

Fragment transkrypcji:

Dal mese prossimo *Il mondo delle auto* propone una collezione di automobili indimenticabili. Si tratta delle più belle auto che hanno fatto la storia dagli anni '50 agli anni '80. In ogni uscita settimanale, oltre alla fedele riproduzione in scala del veicolo, i lettori troveranno una serie di articoli che svelano tutti i segreti delle automobili: dalle gare alle innovazioni meccaniche agli aneddoti più curiosi. Non mancheranno interviste con i piloti di Formula Uno e con i più famosi designer delle automobili di lusso. Il fascicolo aspetta in edicola dal 3 settembre, a soli 4 euro.

68% maturzystów zrozumiało, że narrator reklamuje czasopismo o tematyce motoryzacyjnej. Na poprawną odpowiedź **B.** naprowadzały wyrażenia związane z prasą oraz rynkiem wydawniczym, takie jak *in ogni uscita settimanale, i lettori, una serie di articoli, aneddoti, interviste, il fascicolo aspetta in edicola*. Z tym zadaniem nie poradził sobie jednak co trzeci maturzysta. Ci ze zdających, którzy udzielili niepoprawnych odpowiedzi, prawdopodobnie zasugerowali się pojedynczymi słowami, które występują zarówno w nagraniu, jak i w zadaniu (np. *gara*). Również pierwsze zdanie nagrania mogło prowadzić do wyciągnięcia błędnych wniosków dotyczących głównej myśli tekstu: *una collezione di automobili* mogło skojarzyć się zdającym z wystawą samochodową (niepoprawna odpowiedź C.).

W części arkusza sprawdzającej rozumienie tekstów pisanych zdający osiągnęli najwyższe wyniki rozwiązując zadanie sprawdzające umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (średni wynik za zadanie 5. – 84%). Niższy był poziom wykonania zadań sprawdzających umiejętność znajdowania określonych informacji oraz umiejętność ogólnego rozumienia tekstu (średni wynik – odpowiednio 76% oraz 77%).

Najłatwiejsze dla tegorocznych maturzystów okazało się zadanie 4.3., sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji.

Fragment zadania:

4.3.	I tennisti, in vista di una partita, evitano di sprecare le loro energie.	B
-------------	---	----------

B. La nostra è una vita particolare. La politica e gli avvenimenti internazionali ci toccano appena, guardiamo il telegiornale solo per le previsioni meteo. Il tempo ha una grande importanza: il vento è un gran nemico del giocatore, mentre la pioggia a volte può essere provvidenziale, anche se ti costringe a passare lunghe ore ad aspettare. Prima di scendere in campo il giocatore non può andare a visitare le città, i musei, si affaticherebbe troppo, così si trova ridotto a chiudersi in qualche cinema o a giocare a carte. Credo di aver giocato a carte almeno quanto ho giocato a tennis.

85% maturzystów udzieliło prawidłowej odpowiedzi **B.** Pod koniec tekstu dowiadujemy się, że przed ważnym turniejem tenisiści przeważnie grają w karty, ponieważ rozrywki innego rodzaju, na przykład zwiedzanie, są dla nich zbyt męczące.

Znacznie trudniejsze było dla zdających zadanie 6.2., sprawdzające tę samą umiejętność.

Fragment tekstu:

[...] un gruppo di ricercatori ha realizzato un'applicazione che funziona similmente a quelle che usiamo da molto tempo, prima di andare dal parrucchiere per "provare" diversi tagli e colori. Basta installare la nuova applicazione sul cellulare, scaricare una propria foto ed osservare cosa succederà

sullo schermo. La nostra immagine viene progressivamente invecchiata, mostrando così in tempo accelerato la progressione della vita. Si tratta di una tecnica che proietta le persone giovani in avanti nel tempo, in modo che possano “vedere” la loro vecchiaia con tutte le sue conseguenze. I giovani, vedendosi invecchiati, cominciano a preoccuparsi anche del proprio futuro finanziario. Questa proiezione virtuale risulta sufficiente per modificare l’atteggiamento psicologico verso il risparmio. Le persone vengono così incoraggiate a effettuare scelte economiche più orientate verso il futuro.

6.2. La nuova applicazione serve per

- A. migliorare velocemente le proprie foto.
- B. convincere la gente a pensare alla pensione.
- C. aiutare le persone a scegliere la pettinatura giusta.
- D. avvertire degli effetti delle cattive abitudini sulla salute.

W tym zadaniu należało wskazać, do czego służy opisywana aplikacja na telefon. Poprawnej odpowiedzi **B.** udzieliło 68% zdających. Autor wyjaśnia, w jakim celu została stworzona nowa aplikacja. Po załadowaniu do telefonu zdjęcia z własnym wizerunkiem zostaje ono poddane odpowiedniej obróbce, co pozwala zobaczyć nam siebie postarzonych o kilkadziesiąt lat. Taka wizualizacja ma skłonić młodych ludzi do przemyśleń związanych z własną starością, przede wszystkim w aspekcie finansowym. Ci ze zdających, którzy udzielili niepoprawnych odpowiedzi, prawdopodobnie oparli się na pojedynczych zdaniach wyrwanych z kontekstu. Informacja *scaricare una propria foto ed osservare cosa succederà sullo schermo* mogłaby sugerować odpowiedź A. Natomiast fragment *andare dal parrucchiere per “provare” diversi tagli e colori* osobie, która nie przeczytała uważnie, mógłby wskazywać odpowiedź C. Zaznaczenie poprawnej odpowiedzi było więc możliwe dopiero po przeczytaniu całego fragmentu tekstu.

W tej części arkusza sprawdzana była również umiejętność określania głównej myśli tekstu. Za zadanie 6.5. zdający uzyskali średni wynik 77%. Większość tegorocznych maturzystów nie miała problemów ze wskazaniem, co opisuje tekst drugi w zadaniu 6. Interpretacja tekstu okazała się dla nich czytelna i wskazali odpowiedź **A.** (*l’immagine del protagonista riflessa allo specchio*) jako prawidłową.

Dobry wynik zdający uzyskali w zadaniu 6.1., sprawdzającym umiejętność oddzielania faktów od opinii. Jest to umiejętność sprawdzana tylko na poziomie rozszerzonym. Wymaga od zdającego ogólnego zrozumienia tekstu oraz właściwej interpretacji przedstawionych w nim informacji. W przypadku języka włoskiego przydatna jest znajomość trybu *congiuntivo*, za pomocą którego wyraża się subiektywne opinie. Istotne jest zwrócenie uwagi na wyrażenia wskazujące na subiektywizm/obiektywizm przedstawianych informacji, typu *secondo qualcuno*, *secondo i risultati delle ricerche*, *è stato provato che...*, *è stato confermato dagli studiosi che...* itp., czy też na czasowniki i wyrażenia wprowadzające tryb *congiuntivo* w zdaniu podrzędnym. Z zadaniem 6.1. poradziło sobie 75% tegorocznych maturzystów. Prawidłowo skojarzyli oni treść zdania **C.** (*I giovani si preoccupano poco dell’avvenire.*) z następującym fragmentem tekstu: *Chi è ancora giovane, con la faccia liscia e rosea, il sorriso splendente e i capelli folti, non considera adeguatamente la necessità di pensare al futuro e alla pensione. Si continua a vivere l’oggi, pensando che il domani sia talmente lontano che è come se riguardasse un’altra persona.* Pozostałe informacje wykorzystane w opcjach odpowiedzi zostały w tekście wprowadzone wyrażeniami: *al contrario di quanto si crede comunemente* oraz *è sbagliata l’opinione che*, więc nie mogły być uznane za poprawne odpowiedzi.

Część arkusza sprawdzająca znajomość środków językowych okazała się dla zdających umiarkowanie trudna (średni wynik – 59%). Maturzyści poradzili sobie najlepiej z zadaniem 7., w którym należało wybrać poprawne uzupełnienie luki w tekście jednym spośród czterech podanych wyrazów. Średni wynik uzyskany w tym zadaniu wyniósł 71% punktów. Łatwy dla zdających okazał się wybór właściwego rzeczownika w wyrażeniu *scoprire il suo mistero* w zadaniu 7.2. W tym przykładzie poprawnej odpowiedzi udzieliło 84% maturzystów. Najtrudniejszy natomiast okazał się wybór czasownika w odpowiednim trybie (*fossero stati*) w zadaniu 7.4. (55% poprawnych odpowiedzi).

Na podstawie tego przykładu można stwierdzić, że co drugi tegoroczny maturzysta nie poradził sobie z prawidłowym utworzeniem trzeciego okresu warunkowego.

W zadaniu 8., w którym zdający mieli przekształcić wyrazy podane w nawiasie tak, aby powstał spójny i logiczny tekst, średni wynik wyniósł 68% punktów, a wyniki za poszczególne zadania wahały się od 71% (zadanie 8.1.) do 64% poprawnych odpowiedzi (zadanie 8.3.) Tegoroczni maturzyści wykazali się umiejętnością utworzenia przysłówka od podanej formy przymiotnika (*immediato – immediatamente*), zadanie 8.1. prawidłowo rozwiązało 71% zdających. Najtrudniejsze okazało się zadanie 8.3., w którym od podanego rzeczownika *debolezza* należało utworzyć formę przymiotnika *deboli*, dodatkowo uzgodnioną pod względem liczby i rodzaju z następującym po niej rzeczownikiem *segni*. Prawidłowo uzupełniło to zdanie 64% zdających.

Największe wyzwanie dla maturzystów stanowiło zadanie 9., w którym należało przetłumaczyć na język włoski podane w nawiasach fragmenty zdań (średni wynik – 38%). Poziom wykonania poszczególnych zadań był zróżnicowany i wahał się od 11% do 58%. Najlepiej zdający poradzi sobie z zadaniem 9.4., sprawdzającym umiejętność tworzenia trybu rozkazującego. Poprawnie połączyli czasownik *dire* z odpowiednimi zaimkami dopełnienia bliższego i dalszego (*dimmelo*). Najtrudniejsze okazało się natomiast zadanie 9.3., w którym należało uzupełnić fragment zdania odpowiednią formą tzw. *si passivante*, czyli czasownikiem poprzedzonym zaimkiem *si* dla wyrażenia strony biernej. Aby prawidłowo przetłumaczyć podany w nawiasach fragment, należało pamiętać o uzgodnieniu formy czasownika z liczbą mnogą rzeczownika, do którego się odnosi (*si spendono più soldi*). Większość maturzystów, którzy nie poradzi sobie z tym przykładem, wpisywało czasownik w liczbie pojedynczej: prawdopodobnie przyczyną był wpływ języka polskiego, w którym czasownik w podobnej konstrukcji nie uzgadnia się z rzeczownikiem pod względem liczby.

Maturzyści, którzy podali błędne rozwiązania, nie poradzi sobie z koniecznością zachowania pełnej poprawności gramatycznej i ortograficznej wpisywanych wyrazów. Częstym błędem ortograficznym pojawiającym się wśród odpowiedzi zdających był brak podwojenia początkowej spółgłoski zaimka w połączeniu z formą rozkazującą czasownika (*dimelo* zamiast *dimmelo* w zadaniu 9.4.). Wśród błędów powtarzających się w tej części arkusza należy wspomnieć również o nieprawidłowym użyciu trybów czasownikowych w zadaniu 9.2. (wymagana forma to *congiuntivo imperfetto: conoscessi il mio fidanzato*). Tego typu problem z prawidłowym użyciem trybów w konstruowaniu zdań warunkowych wskazuje na niedostateczne opanowanie zasad tworzenia okresów warunkowych przez zdających egzamin maturalny z języka włoskiego na poziomie rozszerzonym.

W części arkusza sprawdzającej umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej zdający uzyskali średni wynik 67%. Tegoroczni maturzyści w kryterium zgodności z poleceniem osiągnęli średni wynik 71%, a w kryterium spójności i logiki – 84%. Większą trudność sprawiły im dwa pozostałe kryteria podlegające ocenie w wypowiedzi pisemnej. Średni wynik uzyskany przez zdających w kryterium poprawności językowej to 60%, a w kryterium zakresu środków językowych – 57%. Warto zwrócić uwagę na fakt, że jakość języka zaprezentowana przez wielu tegorocznych maturzystów nie spełniała wymagań określonych dla poziomu rozszerzonego. Zdający w dużej mierze posługiwali się bardzo ograniczonym zakresem środków językowych, używali struktur o wysokim stopniu pospolitości, stosowali liczne powtórzenia. Najchętniej używali czasu teraźniejszego i dwóch podstawowych czasów przeszłych (*passato prossimo, imperfetto*), unikali używania form bardziej zaawansowanych, np. czasów zaprzeczonych czy form implicytnych (np. *gerundio presente i passato, participio passato*). W wypowiedziach sporadycznie pojawiały się odpowiednie dla poziomu rozszerzonego struktury składniowe, takie jak np. zdania warunkowe.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu z języka włoskiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków dotyczących pracy z maturzystami w kolejnych latach:

- ❖ Wybory zdających w zadaniach zamkniętych pokazują, że często udzielają oni odpowiedzi na podstawie pojedynczych słów lub fragmentów zdań powtarzających się w tekście słuchanym lub czytanim i zadaniu, a za mało uwagi zwracają na kontekst, w jakim te słowa występują. Bardzo ważne jest zwracanie uwagi uczniów na kontekst, w jakim poszczególne słowa lub wyrażenia są użyte, i ich powiązanie z poszczególnymi opcjami odpowiedzi w zadaniu. Zdający powinni umieć uzasadnić zarówno wybór opcji właściwej, jak i powody odrzucenia pozostałych opcji. Dzięki temu bardziej świadomie będą wybierać odpowiedzi na egzaminie. Ważne jest też, żeby zdający po wybraniu poprawnej odpowiedzi upewnili się, że żaden jej element nie jest sprzeczny z tekstem, ponieważ aby odpowiedź była uznana za poprawną, musi w pełni wynikać z tekstu.
- ❖ Zadania sprawdzające znajomość środków językowych od lat są największym wyzwaniem dla maturzystów przystępujących do egzaminu z języka włoskiego. Czasem zdający nie podejmują nawet próby rozwiązania tych zadań. Nieznajomość podstawowych struktur gramatycznych lub ograniczony zasób słownictwa może wpływać nie tylko na wynik osiągnięty przez maturzystów w zadaniach sprawdzających znajomość środków językowych, ale bardzo często powoduje też błędne rozwiązanie zadań w części sprawdzającej rozumienie słuchanych oraz pisanych tekstów, ponieważ brak znajomości struktur leksykalno-gramatycznych znacznie utrudnia lub uniemożliwia zrozumienie fragmentów tekstu kluczowych dla rozwiązania zadania. Co więcej, bardzo często pośrednio powoduje również zaburzenie komunikacji, a tym samym uzyskanie mniejszej liczby punktów za przekazanie informacji w wypowiedzi pisemnej (np. na skutek użycia niewłaściwego czasu gramatycznego lub słowa).
- ❖ Inną ważną umiejętnością, która wymaga szczególnej uwagi podczas zajęć w szkołach, jest umiejętność kojarzenia wyrażen synonimicznych. Identyfikowanie i zestawianie ze sobą wyrażen o podobnych znaczeniach jest szczególnie przydatne w rozwiązywaniu zadań wielokrotnego wyboru. Dodatkowo, biorąc pod uwagę ograniczony zasób słownictwa, którym dysponują zdający (szczególnie ci, którzy przystępują do egzaminu na poziomie rozszerzonym), można stwierdzić, że w procesie edukacyjnym szczególny nacisk należy położyć na ćwiczenia słownikowo-frazeologiczne, np. słowotwórstwo, stosowanie wyrazów o znaczeniu przeciwnym i wyrazów bliskoznacznych, zastępowanie struktur o wysokim stopniu pospolitości wyrażeniami synonimicznymi, sięganie do idiomów. Umiejętność wyrażania myśli przy pomocy różnorodnych środków językowych jest niezbędna przy formułowaniu płynnej wypowiedzi pisemnej, zatem na doskonalenie tej umiejętności należy poświęcić więcej czasu w procesie edukacyjnym.